

Jednoducho prezident

O čo viac hovoria prezidenti profesijných združení o peniazoch a úhradách od štátu či zdravotných poisťovní, o to menej sa venujú etickým problémom a vzdelávaniu svojich členov.

Slovensko zatiaľ nemá šťastie na prezidentov. Z troch doterajších boli všetci horliví komunisti, jeden prinajmenšom nomenklatúrny káder, dvaja doslova spečení s Mečiarom, avšak iba potiaľ, pokiaľ to bolo pre nich výhodné. Najväčším priaznivcom slovenských prezidentov je asi Václav Klaus, pretože pri nich vyniká ako Guliver medzi liliputánmi.

Máme však ďalšie nepreberné množstvo prezidentov všeličoho a všelikoho. Smiešnych aj trápnych, malých a ešte menších, Slovensko sa nimi len tak hemží. Napríklad komory a ich prezidenti. Rozmnožili sa ako huby po daždi. V drvivej väčšine ide o profesijné združenia, ktorým ich zriaďovatelia bezhlavo vkladali do názvu slovo komora. Tak vznikli komory napríklad kominárov či autoškôl.

Pritom komorou by mala byť iba taká inštitúcia, ktorá je zriadená zo zákona a vykonáva prenesený výkon štátnej správy. Takáto stavovská komora má viaceré hlavné funkcie najmä pri vydávaní licencií, ktoré nahrádzajú živnostenské oprávnenia, zabezpečovaní celoživotného vzdelávania, sledovaní dodržiavania etických noriem a u zdravotníkov aj zavádzanie systémov kvality.

Ak členovia komory neplnia tieto povinnosti, môže ich komora sankcionovať až po odobratie licencie. Z tohto hľadiska sú oprávnené komory advokátov, notárov, exekútorov, architektov, lekárov, sestier a iné, ktoré regulujú poskytovateľov verejných služieb.

Osobné ambície

Je typické, že zdravotnícke komory si vyberajú z týchto povinností iba tie, ktoré umožňujú ich predstaviteľom naplňať osobné ambície dôležitosti. Ak navyše do komorovej agendy preberajú typické odborárske témy, akou je napríklad mzdové ohodnotenie zamestnaných zdravotníkov, a tieto sa stávajú prioritnými.

O čo menej hovoria prezidenti komôr napríklad o etických problémoch spojených s činnosťou ich členov, o to viac hovoria o peniazoch, úhradách štátu či zdravotných poisťovní o podiele HDP a podobne. Neveľmi propagujú povinnosť celoživotného vzdelávania a zavádzaní systémov kvality nepočúť prakticky nič.

Komora zdravotných sestier, nahrádzajúc nie veľmi funkčné odbory, tak intenzívne bojovala za výplaty sestier, až dosiahla čudný výsledok. Vydobyli si síce znovuzavedenie mzdových

tabuliek, no tie povedú k prepúšťaniu starších sestier, pretože sú najdrahšie. Navyše nikdy neboli také zlé vzťahy medzi lekármi a sestrami ako teraz, pretože keďže je peňazí málo, jedna strana je presvedčená o tej druhej, že si zvýšenie platu nezaslúži.

Nekompetentnosť Uhliarika v otázke miezd začína prinášať neželané výsledky. Je zarážajúce, že sestry si doteraz nezriadili svoje vlastné odbory, čo devalvuje ich stavovskú organizáciu. Ak by sesterská komora vedela, čo chce, nepochybne by napríklad poukazovala na to, že v rozpore so zákonom nie je v nariadení vlády určená minimálna sieť sestier ako samostatných poskytovateľiek ošetrovateľstva.

Nedotiahol to ani na ignoranta

V komore lekárov došlo k výmene na poste prezidenta. Doterajší prezident Milan Dragula už nekandidoval, údajne si myslí, že ako člen Ficovho tieňového kabinetu dosiahne viac. V jednofarebnej vláde môže tieňový kabinet svoju činnosť iba ak kamuflovať, pravda za predpokladu, že ten svetlý a súčasne tieňový premiér netrpí rozdvojením osobnosti.

Novým prezidentom sa stal Marian Kollár. Jeho hlúpy výrok o tom, ako pripodobnil pomoc českých lekárov počas protestov našich k ruskej okupácii, ukazuje, prečo nič nevie o systéme zdravotníctva a nedotiahol to ani na ignoranta. Na rozdiel od Dragulu, ktorý účelovo interpretoval štatistiky, čím aspoň vytváral zdanie, že je v obraze.

Kollár svoje vysoké ambície prejavil už vtedy, keď sa nešťítal byť podpredsedom strany Naše Slovensko, ktorá kandidovala v parlamentných voľbách v roku 1998 a získala až 0,48 percenta hlasov. Takmer naisto bola táto strana financovaná z vytunelovania vtedajšej skrachovanej zdravotnej poisťovne Perspektíva.

Faktom je, že nebude mať dobrú pozíciu z dvoch dôvodov. Pred silou, ktorou disponuje Fico, bude, ako to už predtým urobil, púšťať do gatí, a najmä preto, že na súčasnú ministerku určite nemá. Mal by sa vyhýbať verejnej diskusii s ňou, ak mu je, trochu odľahčene povedané, jeho komornícky život milý.

Rudolf Zajac

(Autor bol v rokoch 2002 až 2006 ministrom zdravotníctva)